

51. ročník Olympiády v českém jazyce

Ladislav Janovec

FP TU v Liberci

Abstrakt

Text pojednává o jednotlivých kolech 51. ročníku Olympiády v českém jazyce. Výběrově představuje některé úkoly nižších kol, podrobněji se věnuje ústřednímu kolu (finále). Autor rozebírá jednotlivé gramatické úkoly, témata mluvených projevů a slohů, jež soutěžící museli zpracovat, a očekávaná řešení.

Klíčová slova: český jazyk, Olympiáda v českém jazyce, nadané dítě, sloh, mluvený projev, lingvistika

51st Year of the Czech Language Olympiad

Abstract

The text discusses the individual rounds of the 51st Czech Language Olympiad, selectively presents some of the tasks from the lower rounds, and focuses in more detail on the central round (the final). The author analyzes the individual grammar tasks, topics of spoken presentations and essays that the competitors had to complete, and the expected solutions.

Key words: Czech language, Czech Language Olympiad, gifted child, composition, spoken expression, linguistics

Další ročník Olympiády v českém jazyce (dále také OČJ) byl organizován pod záštitou Klubu OČJ, z. s. Patronát nad finále soutěže převzalo Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, za což patří nadaci velký dík, protože financování akce, zejména ústředního

kola, je čím dál složitější. Struktura soutěže zůstala stejná: tvoří ji postupně školní, okresní a krajské kolo, na které navazuje týdenní ústřední kolo (finále), konající se v areálu letního tábora ve Stráži nad Nežárkou, soutěží se ve dvou kategoriích. Ve třech nižších kolech má soutěžní práce vždy část jazykovou a slohovou, u slohu je vyžadována forma prózy. Komise, která připravuje zadání po celý rok a vyhodnocuje práce na finále, pracovala ve stabilním složení: Karel Oliva (předseda poroty), Marie Čechová, Alena Andrllová Fidlerová, Ladislav Janovec, Kateřina Rysová a Martin Hrdina.

Školní kolo se konalo na konci listopadu 2024. Soutěžící první kategorie řešili úkoly sémantické, fonetické, syntaktické, slovotvorné, morfologické a stylizační. K lehčím úkolům patřilo doplňování lexikálních jednotek do vět z nabídky paronymních slov, např. živelný – živoucí do věty *Tato píseň je důkazem toho, že hudba může pozvednout náladu*, nebo odhalování slovotvorné motivace u ústrojně vytvořených, ale neužívaných názvů povolání, jak byla zachycena ve vyjadřování dětí (*botník* jako pojmenování ševce, *dolník* jako pojmenování horníka, *stříhačka* jako pojmenování kadeřnice). Ve fonetickém úkolu měli zase soutěžící prokázat, že se orientují ve vztahu mezi hláskou a písmenem: měli ve dvojici slov zakroužkovat písmena, která se vyskytují v obou slovech, ale označují různé hlásky. Podle informací zde soutěžící naráželi na to, že si například neuvědomili, že grafém *n* ve slově *čenic* označuje vzhledem ke svému okolí hlásku *ň*, naopak nevhodně uváděli spřežku *ch* se zdůvodněním, že neoznačuje hlásky *c*, *h*. Tématem slohového úkolu první kategorie bylo *Radost z...* Zadání bylo zpřesněno informací, že žáci mají psát o aktivitách, které jim dělají radost, s doporučením, aby zmínili např. to, jak se k oblíbené činnosti dostali nebo co jim na ní přijde nejzábavnější. Slohový útvar nebyl pevně zadán.

Druhá kategorie řešila úkoly ortografické, sémantické, morfologické a fonetické. Soutěžící měli například vyhledat ve větách slova, která se nepodílejí na syntaktické struktuře (šlo o částice), rozhodnout, kterými slovními druhy může být slovo *vší* (přídavné jméno odvozené od slova *veš*, tvar zájmena *všechn* nebo tvar podstatného jména *veš*). Tématem slohového úkolu byla *Cesta za snem*, soutěžící měli vyprávět o někom, kdo si splnil sen, mohli psát o překážkách, které bylo třeba překonat, nebo o motivaci snu. Slohový útvar nebyl zadán.

Okresní kolo se konalo na konci ledna 2025. První kategorie měla zadány úkoly sémantické, textové, syntaktické nebo slovotvorné. Jako zajímavé se soutěžícím jevilo sestavování příběhu na základě posloupnosti několika obrázků a zadaných větných schémat. Zajímavý pro ně byl také úkol, v němž na základě nabídky slov doplňovali zakončení veršů Seifertovy básně, nebo úkol, kde měli ze slovního tvaru *zaměřen* postupně ubírat po jednom písmenu nebo jedno písmeno změnit a dojít k řadě alespoň o osmi existujících slovech (resp. slovních tvarech) a nejvýše o šestnácti.¹ Zde uvádíme dva příklady takové řady:

¹ Horní hranice byla zadána především proto, že by soutěžící mohli v případě, kdy by dospěli ke slovu o jedné hláске (jednom písmenu), už automaticky zaměňovat toto slovo kterýmkoliv předložkami a spojkami tvořenými foneticky jednou hláskou (graficky jedním písmenem).

1. *zaměřen – změřen – měřen – mířen – míře – moře – hoře – hře – pře – při – psi – si – s;*
2. *zaměřen – změřen – měřen – mořen – moře – oře – oř – o.*

Téma psaní pro první kategorii bylo *Z doby offline* dětství. Soutěžící byli instruováni, aby vyprávěli příhodu, která by se jim mohla stát v dobách, kdy ještě nebyly mobilní telefony ani internet, a v níž by dnes technologie mohli využít. Útvar byl opět volný, i když zadání implikovalo především vypravování.

Druhá kategorie se zamýšlela nad úkoly sémantickými, slovotvornými a syntaktickými. Tentokrát musela vyřešit i úkol, v němž soutěžící dostali zadána tvrzení o uvedené větě. Museli jednak rozhodnout, která platí a která neplatí, jednak opravit nesprávná tvrzení na správná. Z hlediska sémantiky se jevil jako těžší úkol ten, v němž si soutěžící měli uvědomit tři různé významy věty *Budu navrhovat zavedení povinných stáží přibližně v řádu měsíců*, ty vysvětlit a přeformulovat na jednoznačná tvrzení, přičemž měli nahrazovat pouze výraz *v řádu měsíců* vhodnými synonymy.

V části psaní soutěžící druhé kategorie zpracovávali vzpomínku na bývalé nebo současné party kamarádů v tématu *Bylo nás...* Do zadání doplňovali počet členů party a zadání upravovali pochopitelně v závislosti na doplněném počtu (např. *Byli jsme čtyři*).

Krajské kolo se konalo po polovině března 2025. Soutěžící první kategorie řešili úkoly stylové, sémantické a slovotvorné. V úkolu zaměřeném na problémy stylu měli žáci identifikovat administrativní styl a administrativní výrazy a určit jejich význam buď popisem, nebo uvedením jednoslovného synonyma k víceslovným pojmenováním. Zadaná věta pro tento úkol byla: *Pracovnice knihovny provede zápis nových výpůjček a odzápis starých*. V jiném úkolu zase měli soutěžící rozhodnout, zda věty začínající slovem *aby(s)* jsou vedlejší, nebo ne, a určit slovní druh slova *aby(s)*. Řešení spočívalo v tom, že v některých větách bylo *aby(s)* spojka, v jiných částice.

Druhá kategorie řešila především úkoly sémantické, syntaktické a textové. Soutěžící měli například použít výraz *al dente* jako tři různé větné členy – očekáván byl přívlastek neshodný (*těstoviny al dente jsou nejchutnější*), příslovečné určení (*těstoviny lze uvařit al dente*) nebo součást přísudku jmenného se sponou (*těstoviny už jsou al dente*). V jiném úkolu dostali zadánu větu, která měla tři možné významy. Tyto významy měli soutěžící identifikovat a upravit užitím předložky a změnou tvaru jednoho jediného slova ve větě.

Téma slohového úkolu první kategorie bylo *Cestovní horečka*, žáci pojednávali o tom, jak někam jeli a zda na ně působila nervozita před cestou, útvar byl volný. Druhá kategorie psala text na téma *Na návštěvě u...*, soutěžící měli napsat fiktivní rozhovor se skutečnou osobností historie nebo kultury.

Ústřední kolo (finále) se konalo 13.–20. 6. 2025 v areálu dětského tábora ve Stráži nad Nežárkou. Z první kategorie dorazilo 28 účastníků, ze druhé 30. Jako každý rok zpracovávali během týdne dva úkoly jazykové (gramatické), dva slohové a rovněž absolvovali jeden mluvený polopřipravený projev. Tyto projevy v obou kategoriích komise hodnotila vysokými počty bodů, ukazuje se, že zatímco ještě před deseti lety byl pro mnohé soutěžící mluvený projev kámen úrazu, v současnosti již minimálně třetí

rok patří k těm nejlehčím. Vysvětlujeme si to jednak tím, že ve školách se už mluvním cvičením, tedy nácviku mluveného projevu, ponechává větší prostor, jednak tím, že mladí lidé vstupují do veřejných mluvených komunikátů a oficiálních komunikačních situací mnohem častěji, než bylo běžné dříve, proto je monologický projev na zadané téma ani přítomnost poroty při projevu nevyvádí tolik z míry.

Hned druhý den po příjezdu do tábora se konal výlet, z něhož soutěžící zpracovávají vždy minimálně jeden slohový úkol. Vzhledem k patronátu Hlávkovy nadace byl letos cílem zámekček Josefa Hlávky v Lužanech na Plzeňsku. Představitelé nadace zařídili pro soutěžící koncert v zámekčské kapli s přednáškou historičky a archivářky Magdalény Pokorné o osobnosti J. Hlávky a jeho rodině i prohlídku zámku s průvodcem a pohoštění. Na základě toho byla zadána témata, ale tak, aby soutěžící nemohli pouze přepsat fakta, jež si z akce pamatovali, nýbrž aby byli nuceni zapojit také imaginaci a fantazii. Pro první kategorii bylo téma *Zámek jako svědek příběhů* a soutěžící měli napsat fiktivní příhodu, která se v zámku stala. Pojali to různě – někteří vycházeli z návštěv, které k Hlávkovým do Lužan skutečně jezdily (A. Dvořák, J. Vrchlický, J. Zeyer a další), jiní se zaměřili na Hlávkovu rodinu, vymýšleli příběhy inspirované především osobou druhé manželky Zdeňky, další inspirovala příhoda o pávech, kteří kradli v zámekčské zahradě jahody, a v neposlední řadě se objevily zcela vymyšlené příběhy s vymyšlenými postavami.

Druhá kategorie psala dopis Josefu Hlávkovi, v němž měla požádat o podporu (finanční i jinou) nějakého projektu a argumentovat tak, aby mecenáše dostatečně pádně přesvědčila, že má projekt podpořit. Navrhované projekty byly různé: podpora umění či konkrétní umělecké školy v regionu, rumunských Čechů v Banátu, kamarádky na studiích, žurnalistického kroužku, ale také ironická žádost o podporu projektu jednak na výzkum reakce chobotnic, jakožto budoucího evolučně progresivního živočišného druhu, na radiaci, jednak v návaznosti na tento výzkum o podporu projektu zaměřeného na vyhlazení lidstva. Porotu například velmi zaujal text, který byl vystavěn na kontrastivním principu – napřed autorka žádala o podporu v podobě najmutí detektiva, který pomůže najít ztracenou báseň, a velice sugestivně vysvětlovala, proč je nález básně důležitý. Postupně začala vše negovat, až zakončila text prosbou, ať se J. Hlávka nezlobí, ale že nemusí detektiva najmout ani na dopis reagovat, že pisatel se pouze potřebuje vypsat ze svého zoufalství. I když je zde diskutabilní, zda je opravdu závěrečným negováním téma naplněno, porota oceňovala to, že kontrastivní strategii studentka zvládla velmi dobře. Obecně byl úkol zdařilý, i když nelze popřít skutečnost, že některým textům chyběl nápad.

Zadání druhého slohového úkolu pro první kategorii bylo napsat bajku, tedy krátký útvar v próze, kde budou vystupovat alespoň dvě zvířata a na konci bude na základě jejich chování a jednání jasně mravní ponaučení. Tento úkol se po slohové a obsahové stránce soutěžícím velmi povedl, bajky byly různorodé, výsledná poučení rovněž. V některých případech šlo o texty, z nichž (nejspíš nezáměrně) bylo možné vyčíst dvě až tři ponaučení, ale většinou autoři zmiňovali – pokud ponaučení explicitně uváděli na konec – pouze jedno.

Druhá kategorie dostala jako slohový úkol *Genius loci*. Útvar byl volný. Reakce soutěžících na téma byla trochu rozpačitá, bylo vidět, že bojují s tím, jak ducha místa uchopit a co si pod ním představit. Většina téma pojala skutečně tak, jak bylo zamýšleno, tj. pojednali o nějakém místě, které má svou osobitou atmosféru (zahrada, les, místo u jezera, lesní palouk s opuštěnou sochou a další), ale část se nakonec rozhodla ducha místa zhmotnit a pojednávala o jakémsi strážci, který se o místo stará a dělá ho zvláštním, nebo obecněji a vzhledem k tématu méně vhodně o duchu inspirace, múze. I tyto texty byly ovšem až na několik výjimek zdařilé. Konstatovali jsme, že po stránce slohové a obsahové práce odpovídají věku, zkušenosti, vzdělání a skutečně reprezentují postupující do nejvyššího kola.

Mnohem méně zdařilá byla u obou kategorií, zejména u první, formální stránka. Našlo se jen minimum prací, kde by nebyly interpunkční chyby, a to i v učivu, které považujeme za základní – oddělení věty uvozené spojkou podřadící od řídící věty na konci, ale i na začátku, kde by spojka měla být dost výrazným signalizátorem, aby se autor zamyslel nad napsáním čárky. Dále někteří soutěžící naprosto nezvládali zápis přímé řeči. Objevily se i – a to v nečekaně velkém množství – chyby ve psaní *i/y* ve shodě přísudku s podmětem. Za pochopitelné považujeme časté chyby v méně užívaných tvarech zájmena *jenž*, jež se objevují nezdědky chybně i v médiích.

Zejména druhá kategorie se snažila používat i přechodníky, ovšem i v nich se objevovaly v prvním zadání chyby. Ve druhém už ne – soutěžící tedy buď formy přechodníků pochopili při vysvětlení soustavy tvarů a významu během hodnocení prvního zadání, nebo si je dohledali na internetu, popřípadě na jejich užívání rezignovali. Ačkoliv víme, že cíle výuky českého jazyka jsou různé a pravopis je pouze jedním z nich, doporučujeme, aby vyučující alespoň na interpunkci při výuce více dbali.

Přejdeme nyní k jazykovým, resp. gramatickým úkolům. První kategorie řešila jako první úkol porovnání dvou beletristických úryvků z hlediska zadaných jazykových jevů a problémů. V úryvku z *Bylo nás pět* (K. Poláček) a *Hrdý Budžes* (I. Dousková) měli soutěžící identifikovat slohové postupy (v obou textech se objevoval vyprávěcí, v Poláčkovi navíc popisný). Dále měli v každém textu identifikovat obrazné pojmenování (např. *zajíci* jako žáci v Poláčkovi, *Mobydyk* nebo *komedianti* u Douskové), najít sloveso, které je v jednom větném celku užito dvakrát s různým významem (v jednom souvětí šlo o sloveso říct ve významu, sdělovat a ve významu, žalovat, v jiném bylo sloveso být ve dvou odlišných funkcích, ke splnění úkolu postačovalo nalézt jedno z nich). Další problém představovala identifikace míšení různých stylů (např. knižní *pročež* ve spojení s obratem *děsného vzteka*). Z hlediska syntaxe se měli soutěžící zamyslet především nad tím, proč pro označení jednoho z chlapců volí Poláček vypravěč pořadí jméno a příjmení (*Éda Kemlink*), zatímco u jiného příjmení a jméno (*Páta Karel*). Důvodem bylo především to, že první je vypravěčův kamarád, má s ním blízký vztah, proto využívá pro jeho pojmenování i hypokoristikon, zatímco druhý je pouze spolužák, kterého rád nemá, vnímá ho vlastně jenom jako položku v seznamu žáků. Následoval úkol zaměřený na interpretaci zmatených syntaktických vztahů. S cílem dosáhnout komického efektu

je analyzované souvětí (*Na tom dvoře nás jednou vyfotografoval pan Potůček, co se dobře učí a dávají pozor, ti seděli v první řadě...*) vystavěno tak, jako by vedlejší věta odkazovala k jinému slovu než ve skutečnosti. V posledním podúkolu měli soutěžící nalézt větu, již se vypravěč obrací k některé z postav, nikoliv primárně ke čtenáři. Celkově první úkol dopadl velice dobře, soutěžící se bodově pohybovali nad polovinou těch, které bylo možné získat. Problémy jim většinou dělalo určení slohového postupu a vysvětlení dnes už neužívaného slova *zajíci* pro přesporní žáky. Problematiku zmatených syntaktických vztahů v souvětí většinou správně identifikovali, některým dělalo problémy ji vhodně vysvětlit.

Ve druhém gramatickém úkolu dostali soutěžící zadaných deset obsahově stejných vět, které se lišily pouze tím, kde v nich bylo umístěno slovo *už*.² Soutěžící měli identifikovat věty, v nichž stálo slovo na místě, kde je v psané spisovné češtině použít nemůžeme (na samém konci věty, mezi předložkou a následujícím jménem, které tvoří s předložkou jeden větný člen, pravděpodobně i mezi jménem a jeho rozvíjejícím přívlaskem neshodným, zde jsme si ovšem byli vědomi, že lze připustit případy, kdy by jednotky od sebe odděleny být mohly, proto jsme uznávali obě možnosti). Dále měli soutěžící určit slovní druh slova *už* (částice) a vysvětlit, jak pozice slova *už* ovlivňuje význam sdělení (zdůrazňovací funkce). V následujícím podúkolu měli použít slovo *už* jako jiný slovní druh, a to ohebný, tento slovní druh určit (tvar rozkazovacího způsobu slovesa *úžit*) a použít tvar ve větě. Na to tematicky navazoval podúkol, v němž bylo soutěžícím vysvětleno, co jsou to slovnědruhovými homonyma. Sami měli vymyslet dvojici vět, v nichž slovnědruhovými homonyma užijí, a to v jedné se slovem stejného slovního druhu jako v zadané větě (tedy jako částice), ve druhé mělo být slovo použito jako zájmeno. Nejčastější správnou odpovědí bylo *to* (jako částice např. ve větách *To snad ne! To je ale podívaná!* a jako zájmeno ve větě *To jsi nám mohl říct už dřív.*). Připouštěli jsme i slovo *již*, pokud nebylo ve větě vytvořené soutěžícími použito jako příslovce, ale jako částice. Následovalo zadané reduplikované *už už* – soutěžící měli rozhodnout, kam je možné spojení ve větě umístit a co věta znamená (tedy, že se Petr téměř rozhodl, ale pak se přece jen nerozhodl). Nakonec měli soutěžící do původní věty, kde stálo *už* na úplném začátku, doplnit jedno neplnovýznamové slovo, které z nestandardní věty udělá standardní, význam nové věty měli vysvětlit. Zde dle očekávání doplňovali především *i*, ale rovněž *také*, a význam vykládali např. že se Petr rozhodl potom, co už se rozhodli někteří jiní apod.

Jako nejproblematictější se jevil v tomto úkolu určení částice. Pouze dva z dvaceti osmi soutěžících částici identifikovali, ostatní slovo považovali za příslovce, ačkoliv následně správně určili, že slovo slouží ke zdůraznění různých částí věty, podle toho, kde je umístěno. Uvědomovali si tedy, že nevyjadřuje časový význam.

Další problém v řešeních byl s tvarem *už* jako ohebným slovním druhem, tedy s imperativem slovesa *úžit*. Vedle neobratně stylizovaných vět (*„Už se, jeskyně, ať pár nemůže*

² Základní sdělení bez *už* bylo: *Petr se pro účast v soutěži rozhodl včera v Brně.*

projít,“ řekla čarodějnice; Už se, cestičko, ať jsi široká jako lipová alej.) se jako obtížné jevílo správné určení infinitivu slovesa, k němuž tvar *už* patří – několik soutěžících se domnívalo, že jde o tvar slovesa *užít/užívat si*, v jednom případě navíc došlo i k záměně se slovesem *využít* (*Už druhou šanci dobře.*). I když tedy můžeme shrnout, že nebyl nikdo, komu by se tento gramatický úkol vůbec nepovedl, bylo hodnocení na bodové škále už diferencovanější, ačkoliv méně než polovinu možných bodů nedostal téměř nikdo.

I druhá kategorie dostala jako první gramatický úkol práci s uměleckým textem, s básní Irmý Geisslové. Soutěžící měli v prvé řadě posoudit, jak text sugeruje prožitek chladu hláskami nebo kombinacemi hlásek, jak sugeruje čtenářů přítomný prožitek samoty gramaticky, měli identifikovat některá nepřímá pojmenování (personifikace, metonymie, synekdocha). Dále měli najít prostředky, které vyjadřují smyslové vnímání lyrického subjektu, posoudit způsob a důvod řazení přírodních motivů a jakou hlavní myšlenku text předává prostřednictvím lyrického subjektu. Na závěr měli z předložené nabídky vybrat možnost, kterému druhu lyriky báseň odpovídá (reflexivní). Přes jisté obavy, co se týče pochopení úkolu, se ho soutěžící chopili dobře a splnili téměř všechny dílčí úkoly správně nebo se alespoň správnému řešení přiblížili. Jisté problémy snad vyvolávalo jenom to, které kategorie vyjadřují zpřítomněný pocit samoty (šlo o první osobu slovesa a o jednotné číslo).

Druhý gramatický úkol druhé kategorie byl zaměřen na morfosyntax. Na modelové větě *Bezbarvé zelené myšlenky zuřivě spí* si soutěžící uvědomili, že i když věta nedává smysl, je utvořena na základě gramatických pravidel a leccos o ní tak můžeme zjistit. Pak měli podobně uvažovat o větě *Všechny choroby probíhaly bez příznaků*, u níž si měli uvědomit, co které tvary použité ve větě mohou všechno znamenat a jaké syntaktické možnosti mají, aby vznikaly věty, z nichž některé mohou mít smysl pouze z hlediska syntaktické struktury. Stavbu těchto vět měli graficky znázornit a dále měli popsat větné členy. Kromě základního vyjádření (*choroby* jako podmět, *všechny* jako přívlastek, *bez příznaků* jako příslovečné určení) tak mohly nastávat varianty, kdy podmětem bylo slovo *všechny* a *choroby* jeho přívlastek, dále bylo možné uvažovat o větě s nevyjádřeným podmětem (pak se mohly *choroby* a *všechny* vystřídat v možnostech objektu a přívlastku), považovat slovo *bez* za substantivum – pak bylo předmětem (*probíhaly bez*) a tvar *příznaků* byl jeho přívlastek. Celkově bylo možností osm. Ačkoliv se někteří soutěžící pokusili najít možnosti až třicet – a přitom někde jejich větněčlenská interpretace možná nebyla – hodnotili jsme pouze nalezení správných možností, nikoho jsme za nevhodné odpovědi nepenalizovali. I u tohoto úkolu můžeme říci, že si s ním soutěžící poradili více než dobře, i tento úkol je však na bodové škále více rozptýlil – stejně jako první kategorii.

I mimosoutěžní program byl bohatý a pro účastníky nepochybně zábavný. S drobnými modifikacemi odpovídal tomu, jak jsme se k němu vyjadřovali v loňském roce my (Janovec, 2023/2024) nebo M. Čechová (souhrnně viz Čechová, 2025, v tisku). Snad jen ještě připomeneme, že hostem OČJ byl Robert Tamchyna, rozhlasový redaktor, který pohovořil o tom, jak se připravují interview s významnými osobnostmi.

Vítězné ústředního kola 51. ročníku OČJ

V první kategorii:

1. místo: Markéta Svobodová (ZŠ a MŠ Benešov nad Ploučnicí)
2. místo: Marie Šubová (Sportovní gymnázium Kladno)
3. místo: Magdaléna Hellerová (Arcibiskupské gymnázium Praha)

Ve druhé kategorii:

1. místo: Pavla Šimová (Gymnázium Šumperk)
2. místo: Tereza Kutková (Gymnázium U Balvanu, Jablonec nad Nisou)
3. místo: Václav Kučera (Svobodná chebská škola)

S uzavíráním 51. ročníku je třeba poděkovat Petru Štěpánkovi a Adéle Špínové z Klubu OČJ, z. s., nejen za organizaci soutěže, podporu, řešení aktuálních problémů, ale i za příjemnou atmosféru po celou dobu trvání ústředního kola. Dík patří taky všem prskavkám – pomocníkům, kteří se přes den věnují účastníkům, vytvářejí jim program a pomáhají jim se v táboře společně sžít. Doufejme, že se v říjnu začneme scházet nad přípravou 52. ročníku OČJ.

Literatura

Čechová, M. (2025). *Cesty češtiny. O češtině mimo školu i ve škole*. Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových.

Janovec, L. (2024/2025). Jubilejní ročník Olympiády v českém jazyce. *Český jazyk a literatura*, 75(1), 6–10.